

IMPERATIVY A JUSIVY

Od imperfektních tvarů hebrejštiny odvozuje i tvary, které slouží k vyjádření přání či – silněji – rozkazu. Rozkazovacímu způsobu se říká **imperativ**, chceme-li vyjádřit přání ve 3. osobě, pak se jedná o **jusiv**. Pokud vyzýváme sami sebe (1. osoba), hovoříme o **kohortativu**. Tedy:

- **Imperativ** slouží k vyjádření rozkazu pro 2. osobu (sg. i pl.) – udělej, udělejte!
- **Jusiva kohortativ** slouží k vyjádření přání v různých osobách: ať udělá, kéž udělají, kéž udělám, udělejme, ať neděláš...

Tyto tvary tedy slouží k vyjádření přání, aby činnost proběhla, a tvoří se velmi podobně.

IMPERATIV

Imperativ je jednou z nejkratších slovesných forem vůbec. Tvoří se **odtržením imperfektní předpony** od imperfekta (*qal*, *piel*). Koncovky rozlišující jednotlivé rody a čísla zůstávají stejné jako u imperfekta.

קַטֹּל	→	קַטֵּל	zabij (muž)!
קַטִּיל	→	קַטִּילוּ	zabijte (muži)!
קַטֹּלִי	→	קַטִּילִי	zabij (žena)!
קַטִּילְנָה	→	קַטִּילְנָה	zabijte (ženy)!

U odvozených slovesných kmenů, pro které je typická nějaká předpona, tato předpona imperfekta zůstává, a to se souhláskou ה:

odvozený slovesný kmen	imperfektum	imperativ
<i>nifal</i>	יִקְטֹל	הִקְטֵל
<i>hifil</i>	יִקְטִיל	הִקְטִיל
<i>hitpael</i>	יִתְקַטֵּל	הִתְקַטֵּל

Od forem *pual* a *hofal* se imperativy nedochovaly.

Pozor! Imperativ slouží k prikazování, nikoli k zakazování! K tomu slouží záporný jusiv (viz níže)

JUSIV

Jusiv svou formou odpovídá většinou imperfektu (tj. má shodný tvar, a že se jedná o jusiv, tj. o přání, se pozná z kontextu). Někdy mívá zkrácenou formu, tj. koncová slabika se krátí nebo odpadá. Této formě se říká **apokopát** a setkali jsme se s ní již u narativů:

יְהִי ať je

Jusiv pro zdůraznění přání může přibrat na konec slova dlouhé **á** (v zápise jako *mater lectionis* ה-):

יִקְטֹלֶה ať zabije

Kohortativ, tj. výzva v první osobě, se tvoří stejně jako jusiv. Často ho lze přeložit za použití slovesa „chtít“ nebo pomocí slova „rád“.

נִקְטֹלֶה ať zabijeme; chceme zabít; rádi zabijeme...

ZÁKAZ (ZÁPORNÝ JUSIV)

Zápor jusu se tvoří pomocí záporky **אַל** (tedy nikoli **אַלֹּא**!). Tento zápor slouží i pro vyjádření zákazu.

ZESILOVACÍ ČÁSTICE

K jusu i imperativu lze připojit další zesilující částici **אֵן** nebo **אֵנָּה**. Překládá se často jako „prosím(e)“.

אֵלֶּה־נָא יְהוָה אֵנָּה – *prosíme, Hospodine, kéž nezhyneme...*

V této větě (Jon 1,14) se vyskytují všechny prvky jusu i typická záporka **אַל**.